

luisterden er met graagte naar en gaven ze met graagte door, ze daarbij vaak nog aandikkend ook. Ja er deden zich zelfs gevallen voor waarbij personen bezweken voor de verleiding, aan anderen te vertellen dat ze de Geallieerde strijdkrachten al op betrekkelijk geringe afstand *met eigen ogen* hadden aanschouwd.¹

Duidelijke symptomen van de naderende bevrijding leken zich kort na het middaguur speciaal nog voor te doen in Rotterdam en Zwolle. Wie daar de draadomroep aan had staan, hoorde dat het programma plotseling werd onderbroken waarna een onbekende stem het volgende zei:

'Stadgenoten, het uur van uw bevrijding nadert snel. Ik spreek tot u namens de organisatie die zo geruime tijd uw echtgenoten en zonen de strijd tegen de bezetter mogelijk maakte door hen te voorzien van distributiebescheiden en hen, veelal met geweld, aan de greep van de vijand heeft onttrokken. In zijn wanhoop is de vijand heden overgegaan tot het afkondigen van standrecht. Wij verzoeken u met de meeste aandrang:

Ten eerste. Houdt u aan de afgekondigde bepalingen van het standrecht, verschaft de vijand geen voorwendsel om zijn reeks gruweldaden ook nu nog voort te zetten;

Ten tweede. Bemoeilijkt de handelingen der Geallieerden en der verzetsgroe-

via een dienstverbinding met de Provinciale Noordbrabantse Electriciteitsmaatschappij te weten te komen dat Breda nog in het geheel niet was bevrijd.

Wij nemen aan dat in het algemeen personen die toegang hadden tot dienst-telefoon- of telegraafnetten (de Spoorwegen bezaten een telegraafnet) op Dolle Dinsdag wel te weten kwamen dat aan de geruchten die de ronde deden, alle grond ontbrak, en dat die personen in eigen kring die geruchten tegenspraken, maar het effect van dergelijke correcties was zeer beperkt.

¹ Op Dolle Dinsdag omstreeks 12 uur ging de eigenaar van een Haags restaurant naar een garage om nieuwe gascylinders op zijn auto te laten monteren. 'De vrouw van de bedrijfsleider', aldus zijn relaas, 'kwam hollend de garage binnen met de mededeling dat ze te Rotterdam op de Coolsingel honderden Harley Davidson-motorfietsen had zien rijden en ook Engelse tanks. Ik vroeg haar, wanneer zij uit Rotterdam was teruggekeerd waarop zij antwoordde: 'Zojuist'. Ik vroeg haar, hoe zij in Den Haag was gekomen, waarop zij antwoordde: 'Met de elektrische trein.' . . . Op mijn vraag hoe de Duitsers zich gedroegen, zei zij: 'Die lopen gewoon rond en de Engelsen doen de Duitsers niets.'" (Mil. politie Den Haag, H. Sterrenberg en J. D. van de Beek: 'Rapport betr. verklaringen van H. M. A. Alsem' (26 sept. 1945), p. 25-26 (Doc I-27 A, a-1)

Er zijn op Dolle Dinsdag stellig meer van dergelijke volledig gefantaseerde verhalen verteld.